

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4Csp/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200195
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8221200195.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: O. Y., D.: XX.XX.XXXX, N. F., H. XX, o zaplatenie 1.156,37 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.053,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 13.03.2021 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Súd žalovanému povoľuje splácať dlh v splátkach po 30 Eur mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok. To znamená, že omeškaním alebo nezaplatením splátky dlhu, žalovaný toto právo stráca a je povinný zaplatiť celú sumu dlhu naraz.

IV. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 90 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s.) sa žalobou podanou dňa 27.01.2021 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1.156,37 Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 28.06.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.11.2017 jeho právny predchodca - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovanou uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 1.103,72 Eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu - t.j. poskytnutie tzv. viazaného spotrebiteľského úveru. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 67 mesačných splátkach v sume po 25 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1.675 Eur. Žalovaný na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 50 Eur bez akontácie. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 26.04.2018 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.06.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaný informovaný listom zo dňa 22.06.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 1.156,37 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po

zosplatnení úveru. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 134,25 Eur, si žalobca v konaní neuplatnil.

3. Žalovanému boli žaloba, prílohy i procesné poučenie doručené dňa 12.03.2021, k týmto sa nevyjadril.

4. Uznesením zo dňa 14. októbra 2021, č.k.: 4Csp/8/2021 - 104 súd pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že do konania namiesto žalobcu vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a žalovaný.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu a listinných dôkazov do spisu predložených, a to: žaloba, notárska zápisnica zo dňa 11.12.2017 sp. zn. D. XXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX, zmluva o spotrebiteľskom úvere z XX.XX.XXXX, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.06.2018, predžalobná upomienka z 26.04.2018 spolu s doručenkou, prehľad splátok a úhrad, informáciou o finančnom sprostredkovaní, vyhlásením zmluvných strán, ďalšími písomnými i ústnymi stanoviskami strán sporu vrátane výsluchu žalovaného, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový a právny stav.

7. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli 11.11.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver na kúpu tovaru v celkovej hodnote 1.103,72 Eur. Z predloženej zmluvy vyplývajú tieto dohodnuté náležitosti: celková výška úveru: 1.103,72 Eur, výška mesačnej splátky 25 Eur, počet splátok: 67, celkové náklady spotrebiteľa: 571,28 Eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 17,42 %, ročnej úrokovej sadzbe 17,42 %, priemernej RPMN 14,87 %, odplate 17,42% termínom konečnej splatnosti 20.06.2023. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je ženatý, s počtom vyživovaných osôb 0, je zamestnaný.

8. Výsluchom žalovaného súd zistil, že momentálne poberá len dávku v hmotnej núdzi, cca XX Eur mesačne. Spolu s manželkou a dvoma maloletými dcérami bývajú vo vlastnej chalupe. Ich celkový rodinný príjem mesačne M. XXX Eur. Dlh na úvere nezvládne zaplatiť naraz. Požiadal o možnosť splatiť dlh v splátkach po 30 Eur mesačne.

9. V časti zmluvy označenej ako Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, bod 5. sú obsiahnuté údaje o RPMN, konkrétne vzorec pre jeho výpočet a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky úveru, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania. V zmysle bodu 8.2 Zmluvných podmienok Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od Klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Bod 13 ostatných zmluvných podmienok a dojednaní obsahoval splátkový kalendár splátok s ich rozpisom na istinu, úrok a poistenie.

10. Žalobca tvrdil, že žalovanému doručil predžalobnú upomienku, k žalobe ale nebola doložená. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 22.06.2018 vyplýva, že uvedeným dňom právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 1.156,37 Eur. Na čl. 26 sa nachádza fotokópia doručky, ktorú listinu ale žalovaný prevzal dňa 02.05.2018. Preukazuje teda doručenie inej listiny.

11. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 25 Eur, pričom žalovaný zaplatil v období od 11.11.2017 do 30.11.2020 spolu sumu 50 Eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochyboval.

12. Na výzvu súdu dňa 10.06.2021 žalobca predložil listiny vzťahujúce sa k skúmaniu bonity žalovaného pred poskytnutím úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný v žiadosti uviedol, že je ženatý, má X

nezaopatrené deti a príjem XXX Eur, ktorý bol overený výplatnými páskami a pracovnou zmluvou. Mesačné výdavky na splátky úverov žalovaný uviedol vo výške 0. Údaj bol potvrdený dopytom registra. Žalobca zohľadnil príjem žalovaného XXX Eur, životné minimum 199,48 Eur, životné minimum na nezaopatrené deti 182,12 Eur. Výsledná voľná platobná kapacita v čase posudzovania žiadosti bola 28,40 Eur, výška splátky úveru predstavovala 25 Eur.

13. Z vlastnej činnosti je súdu známe, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 notárskou zápisnicou sp. zn. D. XXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX, D. XXXXX/XXXX z 11.12.2017 uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel splátkový predaj.

14. Z potvrdenie registra obyvateľov bolo zistené, že žalovaný bol ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere otcom 5 detí, z toho 2 boli maloleté.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

16. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

17. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

19. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

20. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

21. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

25. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

26. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok z 11.08.2021, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na

bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

28. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Preskúmaním okolností veci podľa stavu do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu pripojenej výzvy Všeobecnej úverovej banky, a.s. žalovanému na úhradu omeškaných splátok, resp. celého dlhu z čerpaného úveru zo dňa 26.04.2018 tak, ako to tvrdil, ako aj doručenie vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru. Pre posúdenie dodržania lehoty 90 dní ustanovenej § 92 ods. 8 zákona o bankách pred postúpením bankovej pohľadávky súd skúmal, či žalovaný bol po písomnej výzve banky v omeškaní so splácaním pohľadávky dlhšie, resp. najmenej 90 dní a či takáto výzva bola žalovanému aspoň doručovaná. Výzva na zaplatenie, ktorá je súčasťou príloh žaloby, i keď nebola doručovaná dňom 26.04.2018, bola žalovanému doručená spolu so žalobou 12.03.2021. Žalovaný od 23.01.2018 nezaplatil nič, a teda ani po 12.03.2021. Bol teda viac ako 90 dní v omeškaní so zaplatením, keď k postúpeniu pohľadávky došlo písomnou zmluvou dňa 11.08.2021, teda žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný.

32. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca netvrdil a ani nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb, s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jej spôsobilosti splácať daný úver.

33. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarca bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z

iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Súd z vlastnej činnosti zistil, že žalovaný je ženatý, otcom 5 detí, v čase uzavretia úverovej zmluvy boli 2 maloleté. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere sa ale uvádza, že žalovaný nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a počet nezaopatrených detí 0. Pomery na strane manželky zisťované neboli. Ako čistý mesačný príjem žalovaného sa uvádza 410 Eur, výdavky žiadne. Je zrejme, že právny predchodca žalobcu nezisťoval pomery na strane žalovaného s dostatočnou starostlivosťou, i keď v priebehu konania poukázal na to, že zohľadnil u žalovaného životné minimum a životné minimum na nezaopatrené deti. Neboli ale preukázané ani zisťované pomery na strane manželky, ani to, či na neho neboli výživou odkázané i ďalšie z 5 detí, hoci v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy už boli plnoleté. Voľná platobná kapacita bola zistená v rozsahu 28,40 Eur, čo bola takmer výška splátky.

34. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

35. Rovnako tak súd zistil, že požadovaný úrok 17,42 % ročne viac ako dvojnásobne prevyšuje úrok, aký bol priemerne požadovaný bankami za rovnaké obdobie. A teda za obdobie 11/2017 pre spotrebiteľský úver pre domácnosť poskytnutý na viac ako 5 rokov boli úvery poskytované za ročný úrok v priemere 8,24 % (Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, domácnosti, spotrebiteľské a ostatné úvery prístupné na webovom sídle <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank>). Dohodnutá úroková miera teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je potrebné prijať záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú ex offo súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z absolútne neplatnej dohody o úrokoch žalobcovi nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Preto žalobca má právo na vrátenie len skutočne poskytnutého plnenia a prípadne právo na úhradu úrokov z omeškania z tejto sumy po odpočítaní plnenia žalovaného.

36. Doručenie oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru síce žalobca nepreukázal, avšak toto skutkové tvrdenie žalovaný nepoprel, preto ho súd považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 C.s.p.). Vzhľadom na vyššie uvedené, úver je bez úroku a bez poplatku (tento žalobca nežiadal žiaden). Žalobca má tak právo na zaplatenie istiny úveru 1.103,72 Eur. Čiastočne úhrady boli žalovaným vykonané v sume 50 Eur. Na zaplatenie zostáva 1.053,72 Eur. Rovnako tak má žalobca právo na zaplatenie úroku z omeškania z tejto sumy vo výške 5%, a to počnúc dňom nasledujúcim po dni doručenia žaloby žalovanému, pretože až najskôr vtedy sa dozvedel o práve na zaplatenie, ktoré si žalobca voči nemu uplatnil. V tejto časti súd žalovaný nárok nepovažoval ani za premlčaný a aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody uplatnenému nároku čiastočne vyhovel. Vo zvyšku súd žalobu zamietol.

37. Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci

38. Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Pomerne úspešnejším v konaní bol žalobca, pretože súd žalobe vyhovel v rozsahu väčšom, než ju zamietol, preto mu vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanému, a to v čiastočnom rozsahu. Čiastočný pomer úspechu (suma 1.053,72 Eur k žiadaným 1.103,72 Eur) v čistom predstavuje 90% v prospech žalobcu.

40. Súd ohľadom lehoty na splnenie povinnosti uloženej týmto rozsudkom prihliadol na životnú situáciu žalovaného, výšku príjmov i bežné mesačné výdavky. Žalovaný je otcom 2 maloletých detí, príjem ich rodiny tvorí dávka v hmotnej núdzi a dávky a príspevky, ktoré poberá manželka, spolu 311 Eur. S prihliadnutím na uvedené má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach žalovaného splácať dlh v splátkach len po 30 Eur mesačne. K celkovej sume dlhu je podľa názoru súdu výška splátky primeraná, pretože životná situácia žalovaného súdu neumožňovala určiť vyššiu splátku, najmä s prihliadnutím na záujem maloletých detí. Súd túto výhodu kompenzoval stratou výhody splátok. To znamená, že ak sa žalovaný omešká alebo nezaplatí sumu 30 Eur k 20. dňu v mesiaci (k tomuto dňu už suma musí byť pripísaná na účet žalobcu), má žalobca právo žiadať zaplatenie celého dlhu naraz. Súd lehotu na splnenie povinnosti uloženej žalovanému týmto rozsudkom určil v súlade s § 232 ods. 3 a 4 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.